

Kluziště ve Wurmově ulici

Řeka Bečva a její okolí nebývalo jen místem k procházkám. Zatímco v létě se břehy u Bečvy proměnily v pláže, tak v zimě, když napadl sníh, přišly na řadu zimní radovánky. Rodiny s malými dětmi vytáhly sáně, nadšenci lyže a z Rybářské aleje se sjíždělo šusem dolů, často až na zamrzlou řeku. Dospělí i děti sánkovali také u elektrárenského mostu, dokonce i Na Marku, jak dokládají fotografie z 50. let minulého století. A což teprve, když zamrzla řeka a rybníky, to přišly na řadu brusle. Působivé fotografie z přelomu 19. a 20. století dokumentují, že na zamrzlé vodní hladině se proháněly na bruslích i dámy v dlouhých šatech, samozřejmě za doprovodu mužů v cylindrech.

Ve 30. letech minulého století bylo kluziště v Přerově ve Wurmově ulici

Když město pokrývala bílá peřina, nebylo v Přerově dítěte, které by sedělo doma. Všechna zábava se přestěhovala ke kopečkům a svahům ve městě. „Sánkovali a bobovali jsme z Horního náměstí kolem knihovny směrem na Žerotínovo náměstí. Ti nejodvážnější zvládli zatáčku o 180 stupňů do Kozlovské ulice. Jezdilo se i z Horního náměstí na Marek,“ zavzpomínal dnes již zesnulý pamětník Jiří Rosmus. Nejvíce v obležení sánkujících dětí, které jezdily na saních nebo na pytlích a ty starší i na lyžích, byly v 50. a 60. letech minulého století břehy u řeky Bečvy. „Hodně jsme dováděli také na Zabijáku, to byl kopec, který vede k dnešnímu hotelu Jana,“ doplnil Rosmus.

Své kouzlo mají i mnohem starší vzpomínky architekta Jana Mráčka, které se uchovávají v písemné podobě v přerovském archivu. „Jan Mráček vyrůstal v Přerově na konci 19. století a je autorem stati *Vzpomínky na počátky lyžařského sportu na Moravě a založení Lyžařského klubu v Brně*. Prostřednictvím těchto nostalgických textů se seznamujeme s jeho dětstvím a dospíváním v Přerově“ informoval Jiří Lapáček, ředitel Státního okresního archivu v Přerově.

Ve svých vzpomínkách Jan Mráček píše: „Jako školáci jsme se pokoušeli též o krasojízdu na bruslích, později jsme podnikali bruslařskou turistiku po Bečvě vzhůru daleko nad Prosenice. Jako náruživý a dobrý bruslař koupil jsem si v roce 1890 v Praze u Lüftnera moderní brusle zvané Jackson. Jezdíl jsem na nich na Bečvě mezi dřevěným a železným mostem a ukazoval mladým bruslařům krasojízdu dle pražské školy.“ V jiné části zase Mráček popisuje, jak přilnul k lyžování, které mu otevřelo krásný svět zimní přírody. První lyže se na Moravě totiž objevily okolo roku 1895 a Jan Mráček byl první lyžař v Přerově, který brázdil zasněženou louku na Lučkách. Dva páry „sněhových bruslí z Kristianie“ si objednal přerovský továrník Weigl a student Jan Mráček, od něj jeden pár lyží za 16 zlatých odkoupil. „Lyže byly z měkkého dřeva a měly rákoskové vázání. V domnění, že jako dobrý bruslař budu i dobře lyžovat, připjal jsem lyže hned na

Zapomenutý Přerov

louce u továrny. Ale jaké bylo moje zklamání. Lyže se hluboce do měkkého sněhu zabořovaly, každá šla jiným směrem, takže nakonec nezbylo, nežli je vzít na rameno a domů je zanést. Druhého dne upravil jsem správně vázání na obuv a vydal jsem se na první lyžařské cvičení na nedaleký Čekyňský kopec. Pamatuji se ještě dnes na pošklebky, které jsem od známých i neznámých musil vyslechnout. Sněhu bylo za oněch dob tolik, že na silnici nebylo přes vyházené hromady vidět ani napravo, ani nalevo. Sjezdy po mírných svazích se mi dařily dobře hned na poprvé, takže jsem si troufal seskočit v jízdě i z nízkých mezí. Za nádherné zimní pohody lyžoval jsem denně buď na Čekyňském kopci, nebo na Švédských šancích a moje nadšení den ode dne rostlo současně s mými výkony,“ zavzpomínal Jan Mráček na své průkopnické lyžařské začátky.

V mrazivých dnech se v Přerově bruslilo nejen na rybníce a řece Bečvě, ale od počátku minulého století bylo v Přerově už i zimní kluziště s ledovou plochou. Jedno udržovali členové Sportovního klubu ve Wurmově ulici, na místě dnešního náměstí Přerovského povstání. Kluziště se nacházelo v bezprostřední blízkosti vnitřního města a pro večerní ježdění bylo již tehdy osvětleno elektrickými lampami. Komfort bruslicím zajišťovala i pohodlná ohřívárna. Později tu byl orelský stadion.

Další kluziště se nacházelo za nynější sokolovnou. Hodně se bruslilo i na několika městských rybnících, které se nacházely v místech, kde jsou nyní tenisové kurty. „Když zamrzly rybníky, vzali jsme hrabla a šli jsme odhrnout sníh z ledu, abychom mohli hrát hokej. Někteří na rybníce dokonce předváděli piruety a skoky, k největším hvězdám patřil za mého mládí Franta Palík. Byl vysoké postavy, a když rozbalil piruety, ženské po něm šlely,“ doplnil pamětník Jiří Rosmus. Právě zmíněný František Palík se spolu s Jitkou Blahutovou stali v roce 1967 přeborníky ČSSR v tancích na ledě.

V roce 1971 byl v Přerově otevřený zimní stadion, který byl postaven v akci Z. Nejdříve se jednalo o odkryté kluziště, které o dva roky později získalo i střechu. Na stejném místě se nachází zimní stadion i nyní.

=====

Neštěstí na ledě: Tři hoši staří 6 až 7 let se klouzali na Bečvě pod zahradou pana Šilhavého, přičemž se led prolomil a hoši octli se až po krk ve vodě. Jejich volání o pomoc zaslechl gymnasiální studující Pospíšil, který třikrát do Bečvy skočil a hochy, z nichž jeden byl už skoro polozmrzlý, jednoho po druhém na břeh zachránil. Odvážný čin tohoto studenta byl přijat s pochvalou, neb nebýti jeho, zaplatili by hoši své nerozvážené jednání životem.

Zdroj: Hlas z Pobečví 7. 12. 1899

Zdroj: Přerovské listy (2016)